

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ

БАБЛЮК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	14
БАРНА Х.В., ДЕЛЕГАН М.Ю. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	16
БАРНА Х.В., ПАВЛЮК М.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	18
БАРНА Х.В., ПОКИНЯ К.Є. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ВИКЛИКИ.....	20
БАРНА Х.В., ТЕСЛЕНКО О.О. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: ВІД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ ДО МОЛОДІЖНОЇ ІНІЦІАТИВИ.....	22
БАРНА Х.В., ФЕДУЛОВА О.Б. СТРАТЕГІЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ТА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ.....	24
БЕРДАР Н.В., КУШНІР І.І. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВИТИ.....	27
БОБИРЕВА О.С., ЛУКІЯНЧИН Н.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ФЕНОМЕНУ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ СТУДІЯХ.....	29
БОБИРЕВА О.С., СЕРДЕНКО А.-М.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	31
ГОНЧАРУК Н. В., ПОНОМАРЕНКО Ю. С., БРИЖАК Н. Ю. ГРА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГПД.....	33
ГУСТІ М. В., КОМАР О. В., БРИЖАК Н. Ю. ГУРТКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ РІЗНОВИДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ.....	35
НЕСТЕРУК А. А., ЧОРНОМОРЕЦЬ А. О., БРИЖАК Н. Ю. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	38
ВОЛОЩУК В.С., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА І ЗАВДАННЯ..	40
ГАВРИШКО С. Г., ГОБАН Н. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПРИТНОСТІ, ЯК ФІЗИЧНОЇ ЯКОСТІ.....	42
ГАВРИШКО С. Г., ДАНКО О. ШУТКА М.М. ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	45
ГАВРИШКО С. Г., КРИЧФАЛУШІЙ Б. ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47
ГАВРИШКО С. Г., ФАРКОВЕЦЬ М. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
ГАНГУР Г. В., ХОМА О. М. СПІВПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ Й АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Література:

1. Гонцова, В. В. Сучасні мультимедійні технології. *Інформатика та інформаційні технології* : студ. наук. конф., 20 квітня 2015 р. : матер. конф. Одеса, ОНЕУ. С. 76-79.
2. Лютенко М.Г. Практичне використання мультимедійних технологій у початковій школі. URL : <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/3959/1/Maryna%20Liutenko.pdf>

УДК 373.2, 37.013, 159.954, 37.091.3.

БАРНА Х.В.,
канд. пед. наук, доцент кафедри
дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет
ДЕЛЕГАН М.Ю.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 012 Дошкільна освіта
Мукачівський державний університет

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Реформування системи освіти України на сучасному етапі потребує розроблення педагогічних технологій для підвищення ефективності дошкільної освіти, розвитку творчого потенціалу кожної дитини. Адже творчість у системі цінностей і потреб особистості посідає одне з провідних місць, як вища, духовна потреба, задоволення якої забезпечує успіх в індивідуальній життєдіяльності.

Необхідність створення відповідних умов для розвитку дітей дошкільного віку знайшла відображення в основних положеннях Законів України «Про освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2001), Національній доктрині розвитку освіти (2002), Базовому компоненті дошкільної освіти (2012). Так, у ст. 11 п. 1 Закону України «Про освіту» метою дошкільної освіти визначено «забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок».

Дошкільний вік у психолого-педагогічних дослідженнях (Л. Виготський, Л. Венгер, Л. Масол, Б. Неменський, Є. Фльоріна та інші) розглядається як найбільш сенситивний для плекання творчих здібностей кожної особистості. Якщо вихователь професійно їх розвиватиме у зазначений віковий період, то дитина надалі не лише зможе підвищити свою успішність у навчанні, а й матиме здатність до творчої самореалізації упродовж подальших вікових етапів.

Питання розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку досить ґрунтовно представлено у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі: психологічну природу творчих здібностей вивчали Н.Аніщенко, І.Біла, В. Дружинін, Г. Костюк, Ю. Малікова, О. Музика, Т. Піроженко, М. Поддяков, С. Рубінштейн, Б. Теплов та інші; педагогічні аспекти творчої діяльності дітей дошкільного віку були предметом дослідження Д. Богоявленська, Л. Виготський, Л. Венгер, В. Давидов, О. Кононко, Д. Ельконін, В. Кудрявцев, О. Матюшкін,

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

М. Єрмолаєва, О. Запорожець, О. Кульчицька, С. Ладивір, О. Мелік-Пашаєв, В. Моляко, О. Леонтєв, Л. Артемової, Г. Беленької, Е. Богуславської, А. Богуш, Н. Ветлугіної, Н. Гавриш, О. Дронової, Т. Казакової, Т. Комарової, С. Погодіної, Т. Поніманської, Н. Сакуліної, С. Семенова, Г. Сухорукової та інших учених.

На думку Н. Ветлугіної, Л. Виготського, М. Поддьякова, на розвиток творчих здібностей дитини дошкільного віку вагомий вплив чинить її залучення до художньої, зокрема образотворчої діяльності.

Проблему формування умінь дошкільників у різних видах діяльності (малюванні, ліпленні, аплікації, конструюванні) вивчали Н. Ветлугіна, О. Дронова, О. Дьяченко, Т. Комарова, Т. Козакова, В. Котляр, Г. Лабунська, І. Ликова, Н. Сакуліна, О. Трусова, Є. Фльоріна, Н. Халезова та інші; значущість засобів мистецтва в розвитку творчих здібностей розкрито Е. Белкіною, О. Виноградовою, Т. Дороновою, О. Дроновою, Т. Житник, Н. Зубаревою, В. Інжестойковою, О. Комаровською, О. Половіною, О. Рудницькою, Р. Чумічевою та іншими науковцями. Увага сучасних учених зосереджена також на питаннях: використання художніх еталонів (С.Погодіна) та ігрових методів розвитку художньої творчості (Г. Григор'єва, Т. Калініна, Л. Пшенічних); взаємозв'язку музики і малювання (С. Козирєва), образотворчої діяльності дошкільників із розвитком їх мовлення (А.Богуш, Н.Гавриш, Т.Постоян, Г.Савостіна); розвитку творчих здібностей в роботі із різноманітними матеріалами (О. Брикіна, В. Захарова) та кольорами (Л. Пантелеєва), у процесі декоративної художньої діяльності (Є. Горунович, О. Дронова, Є. Васильєва, Є. Ковальська, Л. Сірченко, Л. Скиданова), на заняттях із тематичного (А. Волкова, Н. Дудіна, Л. Раєва), предметного (В. Захарова) та сюжетного малювання (Н. Кириченко); ознайомлення дітей з елементарними основами образотворчої грамоти і підходами до творчого пошуку (В.Котляр, Г. Підкурманна, В. Захарова, О. Малицька).

Дослідники (Т. Піроженко, М. Поддьяков, Н. Портницька та інші) вважають, що успішність розвитку творчих здібностей дитини безпосередньо залежить від організації освітнього розвивального простору закладу дошкільної освіти, залучення дітей до художньо-творчої діяльності з опорою на їх власний досвід, вікові та індивідуальні особливості, потреби й інтереси.

Література:

1. Михайлова Л.М. (2014). Виховуємо красою : метод. посіб. для заст. директорів шкіл, вчителів різних спеціальностей, класних керівників, студентів педагогічних навчальних закладів. Запоріжжя : Акцент Інвест- Трейд.

2. Шелестова, Л. В. (2014). Методи діагностики креативності дошкільників у сучасному дошкільному навчальному закладі. Освіта та розвиток обдарованої особистості, 11(30), 38-43.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>